

1x 20

ПРИЛОЗИ

ЗА КЊИЖЕВНОСТ, ЈЕЗИК, ИСТОРИЈУ И ФОЛКЛОР

ОСНИВАЧ
ПАВЛЕ ПОПОВИЋ

УРЕДНИЦИ
НИКОЛА БАНАШЕВИЋ, ДРАГОЉУБ ПАВЛОВИЋ
ВИДО ЛАТКОВИЋ

КЊИГА ДВАДЕСЕТ СЕДМА
СВЕСКА 1—2
1961

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ „РАД“
БЕОГРАД

Др. Б. Дробњаковић је рођен 17 августа 1890 у Крагујевцу, где је учио основну и средњу школу. Студирао је у Београду антропогеографију и етнологију. У време првог светског рата повукао се са српском војском преко Арбаније, да би до 1919 остао у Француској. По повратку у домовину био је професор, па кустос, а од 1927 до 1950 директор Етнографског музеја у Београду. Године 1950 позивом је доведен за редовног професора етнологије на Филозофски факултет у Београду. У току свога службовања на факултету био је више пута изабран за декана. Септембра 1960 је пензионисан. Био је дописни члан Српске академије наука и уметности. Умро је изненада 7. фебруара 1961 године у Београду, дубоко и искрено ожаљен као научник и наставник.

М. Барјактаровић

Др ДИМИТРИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ

(1891—1961)

У марту месецу ове године преминуо је сарадник нашег часописа др Димитрије Димитријевић, професор Медицинског факултета у Сарајеву.

Проф. др Д. Димитријевић је рођен 19. октобра 1891 године у Лугавчини, срез смедеревски. Основну школу и гимназију свршио је у Пожаревцу. Медицинске науке студирао је прво у Фрајбургу и Берлину, а затим у Прагу, где је и дипломирао 1921 године. Од свршетка студија па до 1930 године служио је као лекар опште праксе у унутрашњости Србије, и то у Куршумлији, Обреновцу, Пожаревцу и Смедеревској Паланци. Од 1932 па до 1947 године био је лекар Неуропсихијатријске клинике у Београду. Године 1947 изабран је за доцента Медицинског факултета у Сарајеву, 1951 за ванредног професора, а 1960 за редовног професора неуропсихијатрије. На тој дужности затекла га је и смрт 14. марта 1961 године.

Др Димитрије Димитријевић је објавио сто шест радова из области неуропсихијатрије, од којих тридесет два на страним језицима. У књизи XXVI, св. 3—4, нашег часописа штампан је његов прилог *Један значајан научни рад Лазе Лазаревића*.

ОЛАФ БРОК

(4. VIII 1867—28. I 1961)

Једна од веома заслужних, а сем тога и веома симпатичних фигура међу славистима у несловенским земљама нестала је заувек. У деведесет четвртој години живота умро је Олаф Брок, познати норвешки научник, професор универзитета у Ослу и дописни члан Српске академије наука и уметности.

Брок је рођен у месту Хортем, у Норвешкој. Студије је завршио у Ослу па је затим употпуњавао своја знања на пољу славистике у Москви (1886—1888), у Пољској (1891—1892), у Лајпцигу и Бечу. Он је и касније доста путовао по словенским земљама. Бечка академија наука га је упутила 1899. године у јужну Србију (у области око Ниша, Врања и Пирота) на тромесечно испитивање српских дијалеката који се граниче са западним бугарским дијалектима. Овде се не можемо задржавати на његовим резултатима. За нас је важно да је он утврдио да су ти дијалекти одиста српскохрватски, што у оно време још није било научно доказано, а како је он савесно вршио свој задатак нека посведочи

ова реченица великог преганоца на истом пољу рада, А. Белића: „То је посао [рад на терену] толико мучан и толико разнострук, да се ја питам, да ли га странац уопште може вршити, ако није бар Словенин, и поред тако сјајног изузетка у овом правцу који чини Олаф Брок“ (Јужносл. фил. VIII, 243). Брок је осим тога путовао доста, махом по Русији и њеним западним граничним областима. Заједно са Бернекером издавао је неко време (од 1920. године) Јагићев Архив, где је објавио и већи број својих дијалектолошких радова. Био је професор универзитета у Ослу од 1920. до 1937. године, а генерални секретар Норвешке академије наука од 1924. до 1946. год. Поводом деведесетогодишњице његова живота одржан је у Ослу међународни лингвистички конгрес. На Међународни конгрес слависта, одржан 1958. год. у Москви, није више могао доћи, али му је упутио своје срдчане жеље. Они који су га познавали кажу да је до краја остао духовно свеж; са пуних деведесет година објавио је један свој рад у часопису *Zeitschrift für slavische Philologie*, а истовремено је друге спремао за штампу.

Интересовања О. Брока кретала су се у домену фонетике и проблема граничних дијалеката. Он је дао физиолошке описе гласова у различитим словенским говорима и преглед физиологије словенских језика уопште. Систем гласова и гласовних комбинација у синхроничном пресеку и укрштање таквих система на теренима дијалекатских мешавина били су тема многих његових студија. Њему припада први научно израђени компаративни опис словенских гласова, и стога његова дела представљају добар увод у проучавање појединих словенских језика. Ако понешто од његових излагања припада данас више историји него актуелној науци, то је само неминовна последица научног развоја уопште.

Треба додати да се Брок живо интересовао и за неке друге, несловенске језике, нарочито за фонетику норвешког језика, затим за литавски и летонски. Он се бавио и питањима руске књижевности и културе. Као велики пријатељ Србије, коју је видео још крајем прошлог века, он није заборавио на њу ни у току првог светског рата, те је писао о борби за уједињење Југословена, а и иначе је налазио начина да упознаје норвешку јавност са тим делеким али њему драгим амбијентом. Његове симпатије за Југословене нису се гасиле ни после другог светског рата.

Важнија Брокова дела јесу: *Studien von der slovakisch-kleinrussischen Sprachgrenze im östlichen Ungarn*, 1897; наставак тога (*Weitere Studien...*) 1899; *Die Dialekte des südlichsten Serbiens* 1903 (на ово дело веома се опширно освртао А. Белић у два маха); капитално дело: *Очерк физиологии славянской речи*, 1910, а исто то и као *Slavische Phonetik*, 1911; многи описи руских и мешаних дијалеката, затим уџбеници руског језика, преводи разних словенских класика итд.

За нашу средину неће бити без интереса и ова појединост. Дана 16. II 1920. одржан је тзв. главни годишњи скуп тадашње Српске краљевске академије, на којем су бирани редовни и дописни чланови. Председавао је С. Лозанић а „белешке“ водио Љ. Стојановић. Тада су били изабрани за академике Павле Поповић, Брана Петронијевић, Станоје Станојевић, Јован Радоњић и др.; за дописнике, између осталих: Милутин Миланковић, Антоан Меје и Олаф Брок.

Последњем дојену, који их је све надживео, Олафу Броку, остаће признање свих стручњака.

И. Грицкат